

Aarne Hagman ja Markku Ukkonen

Pohjois-Savossa havaittujen lintulajien ensihavainnot **Päivitys 17.11.2024**

Havaintojen paikat ovat niiden alkuperäisessä muodossa, eikä niitä ole päivitetty vastaamaan Kuikan nykyisten lintupaikkojen vakiintuneita nimiä ja kuntajakoa.

Lista alue on Kuikan nykyinen Pohjois-Savon toimialue eikä sisällä Pohjois-Savon maakuntaan nykyisin luettavaa Joroisten kuntaa.

Suluissa olevat nimet ovat linnun varsinaisia löytäjiä, ja jos löytäjää ei ole tulkittavissa tai ei varmaksi tiedetä, nimi on jätetty pois.

KUO-lyhenne tarkoittaa Kuopion luonnontieteellisen museon tallennetta.

Luettelossa eivät ole mukana ns. E-kategorian lajit.

1. **kyhmyjoutsen** 23.4.–juhannus 1980 2 ad p Maaninka Pieni Lapinjärvi (Mikko Mönkkönen, Jorma Tuomainen ja Markku Ukkonen); [Kauppinen & Tuomainen 1981](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
2. **pikkujoutsen** 23.4.1967 2 m N Riistavesi lintujärvet (Erkki Björk, Jukka Kauppinen ja Markku Kolehmainen); [Kauppinen 1976](#), Kauppinen & Tuomainen 1977.
3. **laulujoutsen** 17.4.1820 Iisalmi (Per Johan Collan); [Tiira](#), [Moberg 1894](#).
4. **metsähanhi** 21.4.1819 Iisalmi (Per Johan Collan); [Moberg 1894](#).
5. **lyhytnokkahanhi** 11.4.1991 1 m ENE Kuopio Riistavesi Keskimmäinen (Petro Pynnönen ja Kari Saukkonen); [Ukkonen 1992](#).
6. **tundrahanhi** 1.–4.5.1972 1 p Riistavesi lintujärvet (Jukka Kauppinen); [Kauppinen 1976](#), Kauppinen & Tuomainen 1977.
7. **kiljuhanhi** 19.–23.5.1963 3 p Riistavesi Keskimmäinen (Erkki Björk, Jukka Kauppinen ja Eero Miettinen); [Kauppinen 1976](#).
8. **merihanhi** kesäkuu 1946 pieni parvi Kiuruvesi; Hilden & Linkola 1962.
9. **eskimohanhi** 12.–18.5.2024 1 p Juankoski Vuotjärvi Selkälänniemi (Juha Väätäinen); [artikkeli](#), [Tiira](#), Pikkarainen 2024.
10. **tiibetinhani** 9.–11.6.1994 2 p Sonkajärvi Sukeva (Tapani ja Ritva Ollikainen); [Ruokolainen & Lindholm 1998](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
11. **kanadanhanhi** vuosi 1981 8 yks. istutettiin Rautalampi; Vikberg & Moilanen 1985, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
12. **valkoposkihanhi** 19.–20.5.1877 2 p Leppävirta Tienvieruslampi; [Mela 1882](#), Enwald 1883, [Suomalainen 1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.

13. **sepelhanhi** 29.10.1908 1 1kv k p ammuttu Kuopio Riistavesi; [Suomalainen 1908b](#).
14. **punakaulahanhi** 8.10.1999 1 m S Kuopio Matkustajasatama (Heikki Kotilainen); [Tiira, Rissanen 2002](#).
15. **ruostesorsa** 3.5.1972 1 p Riistavesi Keskimmäinen (Jukka Kauppinen, Markku Kolehmainen ja Jorma Tuomainen); [Kauppinen 1976](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
16. **ristisorsa** 13.9.1976 1 1kv k p ammuttu Vesanto Vuojonlahti; Alaja 1977, KUO.
17. **mandariinisorsa** 13.–22.5.2000 2 k lähtivät W Kuopio Sotkanniemi Kotkatlahti (Aarne Hagman); [Tiira, Rissanen 2002](#).
18. **haapana** 17.10.1824 2 n p ammuttu Kuopio Haminalahti Mustalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
19. **amerikanhaapana** 8.–11.5.1996 1 k p Maaninka Iso Lapinjärvi (Kalle Ruokolainen); [Lindroos 1997](#), [Ruokolainen 1998](#).
20. **harmaasorsa** 4.6.1972 2 p Maaninka Pieni Lapinjärvi (Jukka Kauppinen, Markku Kolehmainen ja Jorma Tuomainen); Kauppinen & Tuomainen 1977.
21. **tavi** 1.10.1825 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
22. **amerikantavi** 4.5.2009 1 k jp p Siilinjärvi Toivalannotko länsiosa (Marko ja Eetu Kelo); [Tiira, Lehikoinen ym. 2010](#), [Rissanen 2011](#).
23. **sinisorsa** 28.10.1824 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
24. **jouhisorsa** 26.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#).
25. **heinätavi** ennen vuotta 1833 nähty kerran Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
26. **lapasorsa** ennen vuotta 1833 muutamia ammuttu Maaninka; von Wright 1824–68.
27. **punapäänarsku** 24.–25.5.1988 k ja n p Maaninka Lapinjärvet (Veli-Matti Väänänen); [Nikander ym. 1994](#), [Ukkonen 1995](#).
28. **punasotka** 2.5.1925 k ja n p Kaavi Kalalampi (Matti Jauhiainen); Jauhiainen 1935, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
29. **amerikantukkasotka** 4.5.2013 1 k jp p Keitele Hetejärvi Saunaniemen torni (Marko Kelo, Pertti ja Riitta Renvall); [Tiira, Rytkönen 2014](#), [Lehikoinen ym. 2014](#).
30. **tukkasotka** 22.4.1827 Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira, von Wright 1828](#).

31. **lapasotka** vuosi 1847 5 p Kuopio Haminalahti (Ferdinand von Wright); [J. von Wright 1857a](#), [Suomalainen 1908a](#).
32. **haahka** 25.4.1983 3 k 2 n p Varkaus Pitkälänniemi (Harri Miettinen); [Ruokolainen & Lindholm 1998](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
33. **allihaahka** kesä 1871 1 k p Sonkajärvi Jyrkkä; Palménin arkisto (HY), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
34. **alli** 22.10.1824 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
35. **mustalintu** 27.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
36. **pilkaniska** 17.5.2015 1 k jp p nous N Suonenjoki Saunaniemi Koskelovesi (Hannu Kärkkäinen); [Tiira](#), [Kärkkäinen 2015](#), [Rytkönen 2015](#), [Väisänen ym. 2016](#).
37. **pilkkasiipi** 2.5.1847 Rautalampi (Julius von Wright); [Tiira](#), [J. von Wright 1857b](#), [Moberg 1860](#).
38. **telkkä** 17.10.1824 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
39. **uivelo** kevät 1822 1 k p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
40. **tukkakoskelo** 17.10.1824 1 p pyydystetty Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
41. **isokoskelo** 29.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#).
42. **viiriäinen** heinäkuu 1832 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Adolf von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [J. von Wright 1857a](#), [von Wright & Palmén 1873](#).
43. **pyy** 3.11.1824 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
44. **riekko** 18.10.1824 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
45. **teeri** 17.3.1820 soidinhavainto Iisalmi (Per Johan Collan); [Tiira](#), [Moberg 1894](#).
46. **metso** ennen vuotta 1933 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
47. **peltopyy** 6.11.1829 parvi p Leppävirta (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
48. **fasaani** 1920-luku Kuopio (Matti Karppanen); Lahtinen 1981.
49. **kaakkuri** 16.11.1824 2 p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68
50. **kuikka** 12.7.1826 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.

51. **jääkuikka** 8.10.1993 1 ad m WSW Kuopio Kelloniemi (Heikki Kotilainen); [Ukkonen 1995](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
52. **amerikanjääkuikka** 14.11.2023 1 eijp m S Kuopio Puutossalmi länsipuoli (Markku Ukkonen); [artikkeli](#), [Tiira](#), Rissanen & Kelo 2024.
53. **pikku-uikku** 24.–26.11.1972 1 p Varkaus Pirtinvirta (Jorma Holopainen, Jukka Ihanus, Heikki Kotilainen, Tom Lindroos ja Heikki Pentikäinen); [Lindroos 1979](#).
54. **silkkiuikku** vuosi 1834 Kuopio Haminalahti; [J. von Wright 1857a](#), [Suomalainen 1908a](#).
55. **härkälintu** ennen vuotta 1833 1 ammuttu Maaninka (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
56. **mustakurkku-uikku** 21.5.1830 1 p saatu elävänä kalapyödyksestä Leppävirta Paukarihti, uikkua pidettiin elättinä kunnes 14.6. karkasi häkistään ja löydettiin myöhemmin koiran tappamana; [Tiira](#), von Wright 1824–68.
57. **myrskylintu** 19.6.1977 1 ad n kuollut Tuusniemi Juojärvi (Eino Savolainen, Helena Hyvärinen ja Hanna-Leena Miettinen); [Mikkola 1978](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999, KUO.
58. **nokiliitäjä** 28.11.1985 1 k p jäähän kiinni jäätyneenä Siilinjärvi Juurusvesi (Toivo Launonen), jouduttiin lopettamaan huonokuntoisena 2.12. ja tallennettiin Kuopion luonnontieteellisen museon kokoelmiin; [Tiira](#), [Hario & Numminen 1986](#), [Savolainen 1986](#), KUO.
59. **madeirankeiju** 19.1.1993 1 p jäällä heikkokuntoisena Suonenjoki Iisvesi (Petri Jäppinen ja Niko Collanus), kuoli myöhemmin samana päivänä ja tallennettiin Kuopion luonnontieteelliseen museoon; [Tiira](#), [Nikander ym. 1994](#), [Ukkonen 1995](#), KUO.
60. **suula** 12.9.1986 1 1kv kuollut Kaavi Vihtavaara (Unto Huovinen); [Hario ym. 1987](#), [Savolainen & Kuivanen 1987](#), KUO.
61. **merimetso** 11.11.1837 1 1kv kuollut mertaan Leppävirta; [Tiira](#), von Wright 1824–68, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
62. **pikkumerimetso** 22.–24.7.2022 1 +1kv p Siilinjärvi Musti (Marko Hartikainen); [artikkeli](#), [Tiira](#), [Rissanen & Kelo 2022](#), [Kelo 2022](#), [Toivanen ym. 2023](#).
63. **kaulushaikara** kesä 1848 1 p Tuusniemi; [Tiira](#), [von Wright & Palmén 1873](#), [Suomalainen 1908a](#), Loivaranta 1998.
64. **yöhaikara** 6.11.1935 1 1kv kuollut Kuopio Kolmisoppilampi; [Enwald 1936](#), Loivaranta 1998, [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#), KUO.
65. **jalohaikara** 17.5.1995 1 p Lapinlahti Ylimmäinen (Juho Laukkanen); [Tiira](#), [Nikander ym. 1996](#), [Ruokolainen & Lindholm 1998](#).

66. **harmaahaikara** 23.4.1915 1 kuollut Kiuruvesi Luupuvesi; [Tiira](#), [Nederström 1933a](#), KUO.
67. **mustahaikara** ennen vuotta 1810 "saatu" lialmi; Sadelin 1810, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
68. **kattohaikara** 22.8.1924 1 p ammuttu Suonenjoki Heinämäki Kärkkäälänkylä (E. Paalanen); [Nederström 1933b](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999, KUO.
69. **kapustahaikara** 19.–20.9.1998 a3 p Sonkajärvi Sukeva (Uolevi Skarén); [Tiira](#), Lindroos & Luoto 1999, [Rissanen 2001](#).
70. **hanhikorppikotka** 3.7.2023 1 p Pielavesi Lepikko (Antti Myöhänen); [artikkeli](#), [Tiira](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#), Rissanen & Kelo 2024.
71. **mehiläishaukka** kesä 1826 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); von Wright 1824–68.
72. **haarahaukka** 14.6.1902 1 p Kuopio Kasurila (K. Kasurinen ja Elias W. Suomalainen); [Suomalainen 1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
73. **aromerikotka** 30.6.1926 1 2kv k p ammuttu Tuusniemi Juojärvi; [Hortling 1927](#), [Forstén & Pohjolainen 1969](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#), KUO.
74. **merikotka** 3.6.1831 1 p saatu pyydyksestä Leppävirta Paukarlahti; [Tiira](#), von Wright 1824–68.
75. **ruskosuohaukka** vuosi 1945 1 ad k Riistavesi Keskimmäinen (Antti Reinikainen); [Hildén & Kalinainen 1966](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
76. **sinisuohaukka** ennen vuotta 1833 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
77. **arosuhaukka** 20.5.1898 1 ad k ammuttu Maaninka (Hannes Hahl); [Suomalainen 1908a](#), KUO.
78. **niittysuohaukka** 16.5.1987 1 3kv k kuollut Suonenjoki Markkala (Pertti Paananen); [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#), KUO.
79. **kanahaukka** 14.9.1826 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus Henrik von Wright); von Wright 1824–68.
80. **varpushaukka** ennen vuotta 1833 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
81. **hiirihaukka** ennen vuotta 1833 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
82. **piekana** syksy 1832 1 ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.

83. **kiljukotka** elokuun alku 1977 Maaninka Pieni-Lapinjärvi (Pentti Runko); [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
84. **pikkukiljukotka** 21.4.2003 1 ad/subad m NW Kuopio Riistavesi Keskimmäinen lintutorni (Pertti Renvall, Asta & Lassi Lähdesmäki ja Riitta Suhonen); [Tiira](#), [Luoto ym. 2004](#), [Renvall 2004](#).
85. **pikkukotka** 23.4.1993 1 ad vaalea värimuoto m NW Kuopio Riistavesi Keskimmäinen (Paavo Liimatta ja Heikki Kotilainen); [Nikander ym. 1994](#), [Ukkonen 1995](#).
86. **maakotka** ennen vuotta 1833 Kuopio (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
87. **keisarikotka** 27.4.2005 1 2kv m NW Siilinjärvi Vehkamäki (Pertti Renvall ja Jaakko Kettunen); [Tiira](#), [Lindholm ym. 2006](#), [Renvall 2006](#).
88. **sääksi** 26.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
89. **tuulihaukka** ennen vuotta 1833 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
90. **punajalkahaukka** toukokuun alku 1867 1 n ammuttu Kuopio; [Suomalainen 1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
91. **ampuhaukka** kesä 1836 1 n p ammuttu Kuopio Haminalahti (Ferdinand von Wright); von Wright 1824–68.
92. **nuolihaukka** 27.7.1830 1 k p ammuttu Kuopio Haminalahti (Fredrik von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
93. **tunturihaukka** 26.10.1898 1 ammuttu Kuopio Niemisjärvi; [Suomalainen 1908a](#), Ståhlberg 1911, KUO.
94. **muuttohaukka** 30.6.1848 1 p Kuopio Haminalahti (Ferdinand von Wright); [Tiira](#), von Wright 1848a, [J. von Wright 1857c](#), [Ruokolainen 1996](#).
95. **luhtakana** kesä 1957 1 Ä p Riistavesi lintujärvet; Kauppinen & Tuomainen 1977, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
96. **luhtahuitti** heinäkuu 1866 otettu munia Kuopio; [Suomalainen 1908a](#), A. J. Melan munakokoelmat, KUO.
97. **pikkuhuitti** 27.5.–28.6.1957 1 k Ä p Riistavesi lintujärvet; Kauppinen & Tuomainen 1977, Solonen 1985.
98. **ruisrääkkä** 28.5.1827 Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira](#), [von Wright 1828](#).
99. **liejukana** vuosi 1960 Riistavesi Keskimmäinen; von Haartman ym. 1963–72, Ruokolainen & Kauppinen 1999.

100. **nokikana** 20.7.1881 1 p ammuttu Suonenjoki; [Warén 1883](#), [Suomalainen 1908a](#).
101. **kurki** 28.4.1817 lisalmi (Per Johan Collan); [Tiira](#), [Moberg 1894](#).
102. **neitokurki** 14.–24.5.1994 1 p Maaninka Lapinjärvi (Paavo ja Anja Liimatta, Kari Saukkonen); [Tiira](#), [Nikander & Lindroos 1995](#), [Ukkonen 1996](#).
103. **pikkutrappi** ennen vuotta 1804 1 ammuttu lisalmi; [Grape 1804](#), [Mela 1882](#).
104. **paksujalka** 13 –noin 24.6.1980 1 p Kiuruvesi Niemiskylä (Matti Grönqvist ja Antti Reinikainen); [Tiira](#), [Mikkola 1981](#), [Kauppinen & Tuomainen 1981](#).
105. **avosetti** 9.8.2023 1p Leppävirta Nikkilänmäki (Tuomo Hiltunen); [artikkeli](#), [Tiira](#), Rissanen & Kelo 2024.
106. **meriharakka** 12.9.1869 Kuopio Haminalahti (Ferdinand von Wright); [Tiira](#), Savander 1871, [von Wright & Palmén 1873](#).
107. **siperiankurmitsa** 20.–22.9.1996 1 1kv p Kuopio Riistavesi Leppärannantie (Aimo Hartikainen); [Tiira](#), [Lindroos 1997](#).
108. **kapustarinta** 3.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#).
109. **tundrakurmitsa** 26.5.1960 Riistavesi lintujärvet; Ruokolainen & Kauppinen 1999, KUO kortisto.
110. **töyhtöhyppä** 9.4.1875 1 p ammuttu Kuopio; Enwald 1883, [Suomalainen 1908a](#).
111. **pikkutylli** ennen vuotta 1833 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
112. **aavikkotylli** 4.7.2019 1 +1kv k p Siilinjärvi Raasio lintutorni (Pekka Jaakkola); [artikkeli](#), [Tiira](#), [Kelo & Rissanen 2019](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
113. **tylli** vuosi 1827 tai 1828 1 p ammuttu Leppävirta (Wilhelm von Wright); [Tiira](#), [J. von Wright 1857a](#).
114. **keräkurmitsa** 28.5.1864 1 p ammuttu Kuopio; [Tiira](#), [von Wright & Palmén 1873](#), [Suomalainen 1908a](#).
115. **pikkukuovi** 28.4.1827 Kuopio; [Moberg 1894](#).
116. **kuovi** 28.4.1827 Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira](#), [von Wright 1828](#).
117. **mustapyrstökuiri** 23.–24.4.1970 1 p lisalmi Nerohvirta (Uolevi Skarén); Skarén 1973, Kauppinen & Tuomainen 1977.
118. **punakuiri** vuosi 1956 Riistavesi lintujärvet; Ruokolainen & Kauppinen 1999, KUO kortisto.
119. **karikukko** 25.8.1875 1 1kv p ammuttu Suonenjoki; [Warén 1881](#), [Suomalainen 1908a](#).

120. **isosirri** 1.10.1873 3 p (2 ammuttu) Suonenjoki; [Warén 1881](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
121. **suokukko** 12.5.1830 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
122. **jänkäsirriäinen** 28.5.1902 pieni parvi (1 ammuttu) Kuopio Maljalahti (Elias W. Suomalainen); [Tiira](#), [Suomalainen 1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
123. **kuovisirri** 17.9.1876 1 p ammuttu Kuopio; [Mela 1882](#), [Suomalainen 1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
124. **siperiansirri** 5.6.2020 1 p Siilinjärvi Raasion Lintutorni (Kari Hänninen); [artikkeli](#), [Tiira](#), [Rissanen ym. 2020](#), [Väisänen ym. 2021](#).
125. **lapinsirri** 18.8.1868 1 p ammuttu Kuopio; Savander 1871, [Suomalainen 1908a](#).
126. **pulmussirri** 26.9.1970 2 p Varkaus Huruslahti (Jukka Ihanus); [Lindroos 1979](#).
127. **suosirri** elokuu 1834 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Julius von Wright); [J. von Wright 1857a](#), [Suomalainen 1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
128. **merisirri** 9.10.1971 1 kv p Kuopio Pohjois-Kallavesi Ripatinselkä (Ari Lyytikäinen); Lyytikäinen 1971, Kauppinen & Tuomainen 1977.
129. **eskimosirri** 26.–29.9.2001 1 kv p Siilinjärvi Musti (Markku Ukkonen); [Tiira](#), [Rissanen 2002](#), [Ukkonen 2003](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
130. **pikkusirri** 10.8.1826 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
131. **palsasirri** 23.–25.7.1992 1 +2kv n p reng Siilinjärvi Raasio (Petro Pynnönen ja Mariko Lindgren); [Pynnönen 1994](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
132. **vesipääsky** 3.6.1837 3 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Julius von Wright); [Tiira](#), [J. von Wright 1857a](#), [1857c](#), [von Wright & Palmén 1873](#), [Suomalainen 1908a](#).
133. **isovesipääsky** 1.8.1906 1 ad k kuollut Kuopio Puijonsarvi (Elias W. Suomalainen); [Tiira](#), [Suomalainen 1907](#), [1908a](#).
134. **rantakurvi** 19.6.1955 1 p Kiuruvesi Niemisjärvi (Antti Reinikainen); Reinikainen 1958, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
135. **rantasipi** 5.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
136. **metsäviklo** 27.7.1834 1 kv p ammuttu Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); von Wright 1824–68.
137. **mustaviklo** 24.5.1830 2 p Kuopio Haminalahti Vanhalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.

138. **valkoviklo** 3.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1827](#).
139. **lampiviklo** 5.5.1984 1 p Varkaus Ruokojärvi Niitynpohja (Jaakko Avikainen, Heikki Kotilainen, Hannu Kärkkäinen); [Tiira, Ukkonen 1986](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
140. **liro** 22.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#), [von Wright 1827](#).
141. **punajalkaviklo** ennen vuotta 1871 Kiuruvesi, Maaninka ja Sonkajärvi; Savander 1871, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
142. **jänkäkurppa** 2.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#), [von Wright 1827](#).
143. **lehtokurppa** 3.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#), [von Wright 1827](#).
144. **taivaanvuohi** 23.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#), [von Wright 1827](#).
145. **heinäkurppa** 25.8.1844 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Julius von Wright); von Wright 1824–68, [J. von Wright 1857a](#).
146. **tundrakurppelo** 15.5.2024 1 jp p Siilinjärvi Aappola (Jouko Kokkarinen); [artikkeli](#), [Tiira](#).
147. **leveäpystökihu** 26.7.1901 1 p ammuttu Iisalmi Salahmi; [Tiira, Palmén 1902](#), [Suomalainen 1908a](#).
148. **merikihu** 10.9.1963 1 p Kuopio Etelä-Kallavesi; Räsänen 1965, Kauppinen & Tuomainen 1977.
149. **tunturikihu** 18.9.1967 2 m Varkaus Pirtinvirta (Heikki Pentikäinen); [Lindroos 1979](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
150. **lunni** 10.12.1902 1 kv k p ammuttu Iisalmi Jyrkkä; [Suomalainen 1903](#), [1908a](#), KUO.
151. **riskilä** 27.12.1973 1 kv n kuolleena jäätyneessä lossisulassa Vehmersalmi kirkonkylä; Kauppinen & Tuomainen 1977, Ruokolainen & Kauppinen 1999, KUO.
152. **ruokki** 1.11.2001 1 p Vieremä Vuorisjoki (Matti Kärkkäinen); [Skarén 2001](#), [Rissanen 2002](#).
153. **pikkuruokki** 2.11.1929 1 kuollut Maaninka; Ruokolainen & Kauppinen 1999, KUO.
154. **pohjankiisla** 1.12.1902 1 törmännyt Nilsia Juvan tehdas, 1 p Kuopio keskusta ja 3 m Kuopio kauppatori; [Tiira, Mela 1903a](#), [Suomalainen 1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
155. **pikkutiira** 27.5.2010 1 p Maaninka Kinnulanlahti Valkeinen (Veli-Matti Väänänen); [Tiira, Rissanen ym. 2010](#).

156. **räyskä** 15.6.1969 1 p Kuopio Etelä-Kallavesi (Jukka Kauppinen ja Markku Kolehmainen); Kauppinen & Tuomainen 1977, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
157. **mustatiira** 16.6.1946 4 p Siilinjärvi Kevätön (Matti ja Pekka Sovinen); Sovinen & Sovinen 1946, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
158. **valkosiipitiira** 2.6.2006 1 p Keitele Hetejärvi Saunaniemen torni (Raimo Hämäläinen); [Tiira, Renvall 2007](#), [Lindholm ym. 2007](#).
159. **kalatiira** 17.5.1827 Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira, von Wright 1828](#), [Moberg 1894](#).
160. **lapintiira** 16.5.1938 useita p Kiuruvesi Niemiskylä; Ruokolainen & Kauppinen 1999, Palménin arkisto (HY).
161. **pikkulokki** kesä 1920 yhdyskunta Maaninka Lapinjärvet; [Merikallio 1922](#).
162. **jäälokki** 16.2.1927 1 k ammuttu Kiuruvesi Niemiskylä; [Tiira, Juvelius 1927](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999..
163. **pikkukajava** 17.3.1927 1 p Leppävirta Saamaiskylä ja 1 ad p Maaninka Petäjämäki; [Välakangas 1930](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
164. **naurulokki** ennen vuotta 1906 Kuopio Haminalahti; [Karppanen 1919](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
165. **mustanmerenlokki** 14.–15.4.2022 1 2kv p Varkaus Huruslahti–Lehtoniemi (Heikki Pentikäinen); [artikkeli](#), [Tiira, Rissanen & Kelo 2022](#), [Toivanen ym. 2023](#).
166. **kalalokki** 26.10.1825 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#).
167. **selkälokki** 2.6.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#).
168. **harmaalokki** 11.5.1902 Kuopio Siikalahti (Elias W. Suomalainen); [Suomalainen 1908a](#).
169. **aroharmaalokki** 8.7.2019 1 p Iisalmi Jäteasema (Tarmo Huttunen); [Tiira, Kelo & Rissanen 2019](#).
170. **isolokki** 20.4.1846 1 2kv k p ammuttu Rautalampi (Julius von Wright); [J. von Wright 1857a](#), [1957b](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
171. **merilokki** 4.4.1967 1 p Varkaus; Ruokolainen & Kauppinen 1999.
172. **kesykyyhky** ennen vuotta 1900 Kuopio; [Suomalainen 1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999, Leikola ym. 2003.
173. **uuttukyyhky** 27.11.1830 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#), [J. von Wright 1857a](#), [1857c](#).

174. **sepelkyyhky** 23.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
175. **turkinkyyhky** 9.7.1961 1 p Iisalmi Taipale; Huttunen & Kohonen 1962, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
176. **turturikyyhky** syksy 1883 1 ammuttu Maaninka; [Suomalainen 1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
177. **käki** 22.5.1817 1 Ä Iisalmi (Per Johan Collan); [Tiira](#), [Moberg 1894](#).
178. **huuhkaja** 1830-luku 1 p tapettu Kuopio Huuhkainvuori (Julius von Wright); [Tiira](#).
179. **tunturipöllö** ennen vuotta 1833 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
180. **hiiripöllö** 14.1.1826 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
181. **varpuspöllö** 4.1.1826 1 p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
182. **lehtopöllö** 8.2.1914 1 p Iisalmi Pappila; [Tiira](#), [Fri 1919](#).
183. **viirupöllö** ennen vuotta 1830 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti; von Wright 1824–68.
184. **lapinpöllö** ennen vuotta 1883 Kuopio; Enwald 1883, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
185. **sarvipöllö** elokuu 1889 1 p ammuttu Rautalampi Sahala; Jalkanen 1890, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
186. **suopöllö** 29.6.1863 pesä Nilsiä; [Suomalainen 1908a](#).
187. **hempipöllö** 6.10.1825 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
188. **kehrääjä** 9.6.1830 1 Ä p Leppävirta Konnuskoski (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824-68.
189. **tervapääsky** 12.6.1825 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824-68.
190. **kuningaskalastaja** 15.11.1954 –5.1.1955 1 p Maaninka Ahkiolahden kanava (H. Hyvärinen); [Pynnönen 1990](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
191. **mehiläissyöjä** 5.6.1985 1 ad p Vesanto Hautomäki (Jouko Nuutinen); [Hario & Numminen 1986](#), [Ukkonen 1986](#).
192. **sininärhi** ennen vuotta 1881 1 p ammuttu Rautalampi; [Warén 1881](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.

193. **harjalintu** 17.10.1875 1 p ammuttu Maaninka (S. Kellgren); [Tiira](#), [Sievers 1878](#), [Suomalainen 1908a](#).
194. **käenpiika** 7.5.1827 Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira](#), [von Wright 1828](#), [Moberg 1894](#).
195. **harmaapäätikka** 27.10.1829 1 p Kuopio Haminalahden lähellä (Magnus von Wright), ilmoitettu lajina *Picus viridis*, mutta tuohon aikaan ei erotettu viher- ja harmaapäätikkaa lajeina toisistaan; von Wright 1824–68.
196. **palokärki** 27.2.1830 1 p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
197. **käpytikka** 8.3.1830 1 k p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
198. **valkoselkätikka** 13.1.1830 1 n p ammuttu Kuopio Haminalahti (Fredrik von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
199. **pikkutikka** 7.3.1830 1 n p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
200. **pohjantikka** 2.11.1829 1 p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
201. **lyhytvarvaskiuru** 23.–29.4.1998 1 p Varkaus Ruokojärvi (Osmo Huupponen ja Seppo Mikkonen); [Tiira](#), Lindroos & Luoto 1999, [Rissanen 2001](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
202. **pikkukiuru** 7.–9.11.2020 1 p Iisalmi Itikka (Tarmo Huttunen); [artikkeli](#), [Tiira](#), [Rissanen ym. 2020](#), [Väisänen ym. 2021](#).
203. **töyhtökiuru** 4.12.1873 1 p ammuttu Kuopio; [Mela 1882](#), [Suomalainen 1908a](#).
204. **kangaskiuru** 2.11.1829 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [Mela 1882](#).
205. **kiuru** 13.4.1801 Kuopio; [Tiira](#), [Moberg 1894](#).
206. **tunturikiuru** 26.9.1857 a8 p Kuopio Haminalahti (Ferdinand von Wright); [Tiira](#), [J. von Wright 1857a](#), [Suomalainen 1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
207. **törmäpääsky** ennen vuotta 1833 Kuopio kaupunki (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
208. **haarapääsky** 10.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#); [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).

209. **räystäspääsky** 18.7.1755 2 valkoista p Leppävirta pappila (Johannes David Alopaeus); [Alopaeus 1774](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
210. **ruostepääsky** 3.5.2014 1 p Varkaus Ruokojärvi (Liisa Tolvanen, Timo Immonen, Harri Miettinen, Markus Miettinen, Teemu Paavola ja Hannu Räsänen); [Tiira, Väisänen ym. 2016](#).
211. **isokirvinen** 14.10.1972 1 p Kuopio Päiväranta Kallansillat (Erkki Björk); Kauppinen & Tuomainen 1977, [Mikkola 1979](#).
212. **nummikirvinen** 23.–28.9.1990 1 kv p reng Varkaus Pitkälänniemi (Osmo Huupponen, Heikki Kotilainen ja Paavo Liimatta); [Tiira, Jännes ym. 1991](#), [Ukkonen1991a](#).
213. **metsäkirvinen** 3.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
214. **niittykirvinen** 21.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
215. **lapinkirvinen** 29.5.1871 2 k p ammuttu Kuopio; [Hytönen 1931](#).
216. **luotokirvinen** 27.–30.3.2002 1 p Rautalampi Tyyrinvirta (Jorma Knuutinen, Asta ja Lassi Lähdesmäki); [Tiira](#), [Renvall 2006](#).
217. **keltavästäräkki** 11.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
218. **sitruunavästäräkki** 3.6.1988 1 n p Siilinjärvi Musti (Markku Ukkonen); [Hario ym.1989](#), [Ukkonen 1991b](#).
219. **virtavästäräkki** 18.5.1956 1 p Kuopio Kettulanlahti; von Haartman ym. 1963 –72, Kauppinen & Tuomainen 1977.
220. **västäräkki** 23.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
221. **tilhi** 3.10.1825 5 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
222. **koskikara** 30.10.1825 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
223. **peukaloinen** 4.8.1826 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
224. **rautiainen** heinäkuu 1837 1 kn p (k ammuttu) Kuopio Haminalahti (Magnus ja Julius von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1859](#), Loivaranta 1998.

225. **punarinta** 23.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
226. **satakieli** kesä 1827 Leppävirta kirkonkylä (Julius von Wright); [J. von Wright 1857a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
227. **sinirinta** 19.5.1830 1 k p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
228. **sinipyrstö** 4.–noin 11.7.1949 1 k Ä p Kuopio Pohjois-Kallavesi Tervonsaari (Toivo Sovinen); [Tiira](#), [Sovinen 1952a](#), 1952b.
229. **mustaleppälintu** 30.4.1977 1 p Vesanto Sarpaniemi (Jukka Tiitinen); Kauppinen & Tuomainen 1978.
230. **leppälintu** 10.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
231. **pensastasku** 26.5.1826 pesä, jossa 1 muna Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
232. **sepeltasku** 12.5.1981 1 k p Varkaus Pitkälänniemi (Heikki Kotilainen); [Tiira](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
233. **mustapäätasku** 22.5.1999 1 n p Kuopio Itkonniemi (Heikki Kotilainen); [Rissanen 2002](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
234. **arotasku** 10.6.2015 1 p lialmi Sourunsalo (Tarmo Huttunen); [Tiira](#), [Rissanen 2015](#), [Väisänen ym. 2016](#).
235. **kivitasku** 23.4.1826 1 p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
236. **rusotasku** 27.4.2018 1 +2kv k ssp. *melanoleuca* p Varkaus Kuoppakangas (Jouko Puranen); [Tiira](#), [Väätäinen ym. 2018](#), [Väisänen ym. 2019](#).
237. **nunnatasku** 12.10.2019 1 p Kuopio Nilsia Nilakka (Leena Meuronen); [artikkeli](#), [Tiira](#), [Kelo & Rissanen 2019](#), [Väisänen ym. 2020](#).
238. **sepelrastas** kesäkuu 1862 1 p Varkaus Taipaleenkanava; [Mela 1882](#), Palménin arkisto (HY).
239. **mustarastas** ennen vuotta 1833 2 havaintoa Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
240. **mustakaularastas** 10.4.1959 1 p Kuopio Haminalahti (Terho Lipponen); Hildén & Linkola 1962; [Bergman 1965](#).

241. **räkättirastas** 23.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
242. **laulurastas** 17.10.1824 2 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
243. **punakylkirastas** 25.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
244. **kulorastas** 26.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
245. **kirjorastas** 11.6.2022 1 Ä p Sonkajärvi Rasimäki (Jorma Salo); [Tiira](#), [Rissanen & Kelo 2022](#), [Toivanen ym. 2023](#).
246. **viirusirkkalintu** 3.–6.7.1997 1 Ä p Siilinjärvi Vehkasuo (Markku Ukkonen); [Tiira](#), [Ukkonen 1998](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
247. **pensassirkkalintu** noin vuonna 1900 laulavia k Leppävirta (Onni Lindblad); [Mela 1903b](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999.
248. **viitasirkkalintu** 22.6.1955 1 Ä p Kuopio Kivilampi (Eero Antikainen ja Martti Lehtovuori); Antikainen 1965, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
249. **ruokosirkkalintu** 22.–24.6.1987 1 Ä p reng Kuopio Riistavesi Keskimmäinen (Petro Pynnönen); [Tiira](#), [Hario ym 1988](#), [Ukkonen 1989](#).
250. **pikkukultarinta** 15.–18.6.1996 1 Ä p Leppävirta Tukiala (Antero Lindholm ja Osmo Huupponen); [Lindroos 1997](#), [Ruokolainen 1999](#).
251. **kultarinta** 6.6.1827 Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira](#), [von Wright 1828](#).
252. **ruokokerttunen** vuosi 1859 1 ammuttu Kuopio Haminalahti; Ruokolainen & Kauppinen 1999, Palménin arkisro (HY).
253. **kenttäkerttunen** 26.–27.6.1988 1 Ä p Varkaus Lehtoniemi (Osmo Huupponen ja Antero Lindholm); [Hario ym. 1989](#), [Lindholm 1990](#).
254. **viitakerttunen** 14.–28.6.1930 1 k p Kuopio vanha kaatopaikka (Antti Reinikainen); [Tiira](#), [Paatela & Kaila 1960](#), Antikainen 1965, [Degerstedt 1988](#).
255. **luhtakerttunen** 17.6.1968 1 Ä p Kuopio Puijonlaakso (Ari Lyytikäinen ja Matti Piironen); Kauppinen & Tuomainen 1977, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
256. **rytikerttunen** syksy 1971 1 kuollut Varkaus Päiviönsaari (Yrjö Olkkonen); Ihanus 1977, [Lindroos 1979](#).
257. **rastaskerttunen** 3.–5.6.1941 1 Ä p Riistavesi lintujärvet (Antti Reinikainen); Reinikainen 1943, Ruokolainen & Kauppinen 1999.

258. **kirjokerttu** 2.6.1836 1 p Kuopio Haminalahti (Ferdinand von Wright); [Tiira, J. von Wright 1857a](#), [von Wright 1859](#), [Suomalainen 1908a](#).
259. **hernekerttu** vuosi 1823 Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira, J. von Wright 1857c](#).
260. **pensaskerttu** 6.6.1827 Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira, von Wright 1828](#).
261. **lehtokerttu** 30.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#), [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
262. **mustapääkerttu** kesä 1838 Kuopio (Julius von Wright); von Wright 1824–68.
263. **idänuunilintu** kesä 1942 Kangaslampi (Einari Merikallio); Antikainen 1965.
264. **lapinuunilintu** 17.5.1931 1 Ä p Kuopio Salonsaari (Antti Reinikainen, I. Toivanen ja Antero Vaarama); [Reinikainen 1935](#).
265. **hippiäisuunilintu** 1.10.1989 1 p Varkaus Pitkälänniemi (Heikki Kotilainen); [Tiira, Jännes ym. 1990](#), [Ukkonen 1991a](#).
266. **taigauunilintu** (kirjosiippiuunilintu) 8.–10.11.1981 1 p Kuopio keskusta Maljapuro (Jyrki Pynnönen ja Timo Ruotsalainen); [Tiira, Mikkola 1982](#), [Kauppinen & Tuomainen 1982](#).
267. **kashmirinuunilintu** 27.11.1974 1 p kuoli myöhemmin Sonkajärvi Mansikkavirta (Uolevi Skarén); [Lindroos 1997](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#), KUO.
268. **siperianuunilintu** 20.9.2016 1 p reng Rautalampi Kerkonkoski Vallihaudantie (Kauko Siikström); [Tiira, Renvall ym. 2016](#), [Siikström 2016](#), [RK:n hyväksymät havainnot vuoteen 2023 asti](#).
269. **ruskouunilintu** 23.–26.10.2015 1 p reng Varkaus Päiviönsaari (Heikki Pentikäinen); [Tiira, Lähdesmäki 2015](#), [Väisänen ym. 2016](#).
270. **sirittäjä** alkukesä 1834 1 k Ä p ammuttu Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira, von Wright 1828–89](#), [J. von Wright 1857a](#), [Suomalainen 1908a](#).
271. **tiltalti** 3.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#), [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
272. **pajulintu** 5.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#), [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
273. **hippiäinen** 23.10.1824 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#).
274. **tulipäähippiäinen** 13.7.–23.8.1993 1 Än p Kuopio Pihlajajarju (Heidi Hannula); [Tiira, Hannula 1994](#), [Nikander ym.1994](#).

275. **harmaasieppo** 24.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
276. **pikkusieppo** 28.5. ja 26.6.1931 1 Ä p Kuopio Jurastensalo (Antti Reinikainen ja Antero Vaarama); [Reinikainen 1935](#), Antikainen 1965.
277. **kirjosieppo** 11.5.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
278. **viiksitimali** 12.11.1998 6 p Maaninka Patalahti (Juha Poutanen); [Tiira](#), [Poutanen 1999](#), [Ukkonen 1999](#).
279. **pyrstötiainen** 24.10.1824 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
280. **valkopäätiainen** 18.–19.4.2016 1 p Kaavi Maarianvaara Käkijärvi (Jouko Järveläinen); [Tiira](#), [Väisänen ym. 2018](#).
281. **sinitiainen** syksy 1838 1 p Kuopio Haminalahti (Julius von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
282. **talitiainen** ennen vuotta 1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
283. **kuusitiainen** 14.11.1830 2 p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
284. **töyhtötiainen** 14.11.1830 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
285. **viitatiainen** 24.11.2000.–7.4.2001 1 p Kuopio Neulalahti (Kalle Ruokolainen ja Markku Ukkonen); [Tiira](#), [Rissanen 2002](#), [Luoto ym. 2002](#).
286. **hömötiainen** 12.4.1830 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
287. **lapintiainen** marraskuu 1832 7–8 p Kuopio Haminalahti (Julius von Wright); [J. von Wright 1857a](#), Enwald 1883, [Suomalainen 1908a](#).
288. **pähkinänakkeli** 30.10.1824 1 p Kuopio Levänen (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [J. von Wright 1857a](#).
289. **puukiipijä** ennen vuotta 1833 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
290. **pussitiainen** 16.5.–15.7.1991 1 k p ja pesärakennelma Varkaus Lehtoniemi (Osmo Huupponen); [Tiira](#), [Jännes ym.1992](#), [Huupponen & Lindholm 1993](#), pesä KUO.
291. **kuhankeittäjä** 24.5.1826 1 Ä p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).

292. **pikkulepinkäinen** 16.6.1831 1 k p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
293. **mustaotsalepinkäinen** 6.6.1992 1 p Kuopio Riistavesi Keskimmäinen (Heidi Hannula ja Anne-Mari Kärkkäinen); [Hannula 1992](#), [Jännes & Nikander 1993](#).
294. **isolepinkäinen** 25.9.1826 1 p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
295. **närhi** 30.10.1825 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
296. **kuukkeli** 8.6.1830 2 (toinen 1 kv) p ammuttu Kuopion ja Leppävirran välillä (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
297. **harakka** 13.12.1824 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); von Wright 1824–68.
298. **pähkinähakki** 16.8.1844 useita yks. ammuttu Kuopio Haminalahti; von Wright 1848a, Antikainen 1965, [Ruokolainen 1996](#).
299. **naakka** 30.3.1831 1 p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
300. **mustavaris** 21.4.1847 Rautalampi (Julius von Wright); [Tiira](#), [J. von Wright 1857b](#), [Moberg 1860](#), [1894](#).
301. **varis** 12.3.1826 2 p Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
302. **korppi** 12.11.1824 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus Henrik von Wright); von Wright 1824–68.
303. **kottarainen** 21.4.1848 Vieremä (Johan Lindberg); [Tiira](#), [Moberg 1860](#).
304. **punakottarainen** 2.10.1908 1 p ammuttu Karttula Koivujärvi; [Tiira](#), [Suomalainen 1908a](#), [1908c](#), KUO.
305. **varpunen** 12.6.1830 pesintä Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
306. **pikkuvarpunen** 18.5.1827 Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira](#), [von Wright 1828](#).
307. **peippo** 12.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68.
308. **järripeippo** 25.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
309. **keltahemppo** 8.–26.6.1921 1 k p kunnes ammuttiin 26.6. Kuopio Haminalahti (Matti Karppanen); [Tiira](#), [Suomalainen 1922](#), Loivaranta 1998, KUO.

310. **viherveippo** 2.3.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
311. **tikli** maaliskuu 1865 1 p ammuttu Kuopio Ritisenlahti Domargård (Wilhelm Fabritius); [Tiira, von Wright 1824–68](#).
312. **vihervarpunen** 26.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#), [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
313. **hemppo** 13.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#).
314. **vuorihemppo** 31.12.1900 1 p ammuttu Kuopio Haapaniemi (Elias W. Suomalainen); [Tiira, Suomalainen 1901](#), [1908a](#), Ruokolainen & Kauppinen 1999, KUO.
315. **urpiainen** 5.3.1830 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#).
316. **tundraurpiainen** 4.2.1952 1 ammuttu Vesanto; [Lajitietokeskus](#); lajisystematiikka sotkee aiempia havaintoja ja mm. ”vaaleita siperian urpiaisia” kirjattiin jo 1900-luvun alussa (Ståhlberg 1911).
317. **kirjosiipikäpylintu** 7.10.1857 1 +1kv n p ammuttu Kuopio Haminalahti (Julius von Wright); [Tiira, J. von Wright 1857a](#), [Suomalainen 1908a](#).
318. **pikkukäpylintu** 22.3.1830 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
319. **isokäpylintu** 25.2.1826 2 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
320. **punavarpunen** 29.5.1827 Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); [Tiira, von Wright 1828](#), [Moberg 1894](#).
321. **taviokuurna** 6.11.1824 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Wilhelm von Wright); von Wright 1824–68.
322. **punatulkku** 6.11.1825 2 p ammuttu Kuopio Haminalahti; von Wright 1824–68.
323. **nokkavarpunen** kevät 1815 1 p ammuttu Kuopio Haminalahti (Henrik Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#), [von Wright 1859](#), [Suomalainen 1908a](#), Loivaranta 1998.
324. **lapinsirkku** ennen vuotta 1833 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
325. **pulmunen** 20.3.1820 Iisalmi (Per Johan Collan); [Tiira, Moberg 1894](#).
326. **keltasirkku** ennen vuotta 1833 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); von Wright 1824–68.
327. **peltosirkku** 26.5.1855 1 Ä p Kuopio Rättimäki (Zacharias Cleve sekä Adolf, Ferdinand, Julius ja Magnus von Wright); [Tiira, von Wright 1824–68](#).

328. **pohjansirkku** 10.9.1848 2 p (toinen ammuttu) Kuopio Haminalahti (Julius von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [J. von Wright 1857a](#), [1857c](#), [von Wright 1859](#).
329. **pikkusirkku** 10.9.1848 1 p ammuttu Kuopio (Julius von Wright); [Tiira](#), [von Wright 1848b](#).
330. **kultasirkku** 21. ja 24.6.1946 2 k Ä p Riistavesi Melalahti; Antikainen 1965, Ruokolainen & Kauppinen 1999.
331. **pajusirkku** 23.4.1826 Kuopio Haminalahti (Magnus von Wright); [Tiira](#), von Wright 1824–68, [von Wright 1827](#), [Moberg 1894](#).
332. **mustapääsirkku** 15.–18.6.2010 1 n p Varkaus Lehtoniemi Sikasenkujä (Harri ja Sari Miettinen); [Tiira](#), [Lehikoinen ym. 2011](#), [Rissanen ym 2012](#).
333. **harmaasirkku** 18.8.–8.9.2001 1 p Kuopio Silmäsuu (Heikki Kotilainen ja Eelis Rissanen); [Tiira](#), [Rissanen 2002](#), [Luoto ym. 2002](#).

Lähdeluettelo:

Alaja, P. 1977: Ristisorsa ammuttu Vesannolla. – Savon Luonto 9: 48.

Alopaesus, J. D. 1774: Om Hvita Svalor. – [Tidningar Utgifne af et Sällskap i Åbo 1774\(19\): 149](#).

Antikainen, E. O. 1965: Itäisten ja kaakkoisten lintulajien leviämisdynamiikasta Pohjois-Savossa. – Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistyksen julkaisuja. Sarja B, 3(7): 1–80.

Aschan, C. A. 1871: Hönsfoglar, vadare och simfoglar i Finland, särskilt i Norra Savolaks och i Nyland. Palménin arkisto (HY).

Bergman, G. 1965: Mustakaularastas, *Turdus ruficollis atrogularis* (Jarocki), tavattu Kuopion Haminanlahdella ja Helsingissä. – [Ornis Fennica 42: 64](#).

Degerstedt, K. 1988: Antti Reinikainen – yli 60 vuotta lintuharrastajana. – [Lintumies 23: 282–284](#).

Enwald, K. H. 1936: Yöhaikara, *Nycticorax n. nycticorax*, Suomessa. – [Ornis Fennica 13: 134–135](#).

Enwald, R. 1883: Anteckningar om foglar i Kuopio och Leppävirta socknar 1870–1883. Käsikirjoitus. Palménin arkisto (HY). 16 s.

Forstén, A. & Pohjolainen, L. 1969: First occurrence of Pallas' Sea Eagle (*Haliaeetus leucoryphus*) in Finland. – [Ornis Fennica 46\(4\): 193–195](#).

Fri, A. E. 1914: Merkintöjä harvinaisemmista linnuista ja nisäkkäistä. – [Luonnon Ystävä 23: 42–45](#).

- Grape, Er. J. 1804: Utkast till beskrivning öfver Enontekis Sokn i Torneå Lappmark. Om Djur och Växter. – [Kongliga Vetenskaps Akademiens Nya Handlingar 25: 85–109](#).
- von Haartman, L., Hildén, O., Linkola, P., Suomalainen, P. & Tenovuo, R. 1963–72: Pohjolan linnut värikuvin. Helsinki.
- Hannula, H. 1992: Mustaotsalepinkäinen – pinna Pohjois-Savolle. – [Siivekäs 13\(2\): 78–79](#).
- Hannula, H. 1994: Tuossa puussa se oli tunti sitten...nimittäin tulipäähippiäinen (*Regulus ignicapillus*) – ensi kertaa Pohjois-Savossa. – [Siivekäs 15\(1–2\): 34–35](#).
- Hario, M. & Numminen, T. 1986: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1985 harvinaisuushavainnot. – [Lintumies 21\(6\): 268–282](#).
- Hario, M., Numminen, T. & Palmgren, J. 1988: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1987 harvinaisuushavainnot. – [Lintumies 23\(5\): 186–201](#).
- Hario, M., Numminen, T. & Palmgren, J. 1989: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1988 harvinaisuushavainnot. – [Lintumies 24\(6\): 238–256](#).
- Hario, M., Numminen, T. & Yrjölä, R. 1987: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1986 harvinaisuushavainnot. – [Lintumies 22\(5\): 195–206](#).
- Hildén, O. & Kalinainen, P. 1966: Über Vorkommen und Biologie der Rohrweihe, *Circus aeruginosus* (L.), in Finland. – [Ornis Fennica 43\(3-4\): 85–124](#).
- Hildén, O. & Linkola, P. 1962: Suuri lintukirja. 2. uusittu painos. Helsinki.
- Hornborg, V. 1931: Pielaveden seudun linnusto. Käsikirjoitus. Palménin arkisto (HY). 59 s.
- Hortling, I. 1927: Eine ganz eigentümliche individuelle Variation des Seeadlers *Haliaeetus albicilla* (L.). – [Ornis Fennica 4\(1\): 16–19](#).
- Huttunen, P. & Kohonen, E. 1962: Turkinkyyhky lialmessa. – Suomen Luonto 21: 27.
- Huupponen, O. & Lindholm, A. 1993: Pussitiainen ensi kertaa Pohjois-Savossa. – [Siivekäs 14\(2\): 79–80](#).
- Hytönen, O. 1931: Tunturikirvisiä tavattu jo ainakin kolme kertaa syysmuuton aikana Etelä-Suomessa. – [Luonnon Ystävä 35: 157–161](#).
- Ihanus, J. 1977: Varkauden seudun yölaulajat vuosina 1971–77. Käsikirjoitus.
- Jalkanen, E. E. 1890: Muutamia tietoja ornitologian alalta Rautalammilta. Käsikirjoitus. Palménin arkisto (HY). 3 s.
- Jauhiainen, M. 1935: Kaavin kirkonkylän ja sen lähiympäristön linnusto vv. 1923–1933. – Kuopion Luonnon Ystäväin Yhdistyksen julkaisuja. Sarja B, 1(6): 1–33.

- Juvelius, I. 1927: Jäälokki (*Larus eburneus*) Kiuruvedellä. – [Luonnon Ystävä 31: 151](#).
- Jännes, H. & Nikander, P. J. 1993: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1992 harvinaisuushavainnot. – [Linnut 28\(6\): 9–19](#).
- Jännes, H., Nikander, P. J. & Numminen, T. 1991: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1990 harvinaisuushavainnot. – [Lintumies 26\(6\): 241–262](#).
- Jännes, H., Nikander, P. J. & Numminen, T. 1992: Vuoden 1991 harvinaisuushavainnot. – [Lintumies 27\(6\): 253–274](#).
- Jännes, H., Nikander, P. J., Numminen, T. & Palmgren, J. 1990: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1989 harvinaisuushavainnot. – [Lintumies 25: 254–271](#).
- Karppanen, M. 1919: Naurulokki Pohjois-Savossa. – [Luonnon Ystävä 23: 17](#).
- Kauppinen, J. 1976: Riistaveden lintujärvien linnusto. – [Lintumies 11\(2\): 46–50](#).
- Kauppinen, J. & Tuomainen, J. 1977: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1950–1976. – *Savon Luonto* 9: 24–38.
- Kauppinen, J. & Tuomainen, J. 1978: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1977. – *Savon Luonto* 10: 68–71.
- Kauppinen, J. & Tuomainen, J. 1981: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1980. – [Siivekäs 2\(2\): 52–66](#).
- Kauppinen, J. & Tuomainen, J. 1982: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1981. – [Siivekäs 3\(2\): 47–55](#).
- Kelo, M. 2022: Sattumien summa. – [Siivekäs 43\(71\): 36–37](#).
- Kelo, M. & Rissanen, E. 2019: Katsaus vuoden 2019 harvinaisuuksiin. – [Siivekäs 40\(68\): 28–31](#).
- Kärkkäinen, H. 2015: Pilkkaniska ensi kertaa Pohjois-Savossa. – [Siivekäs 36\(64\): 37](#).
- Lahtinen, A. T. K. 1981: Matti Karppanen — lintumaalari. Helsinki.
- Lehikoinen, A., Aalto, T., Huhtinen, H., Lampila, P., Lehikoinen, P., Normaja, J., Velmala, W. & Väisänen, R. 2014: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2013 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 18\(2013\): 116–131](#).
- Lehikoinen, A., Aalto, T., Nikander, P. J., Normaja, J., Rauste, V., Soilevaara, K. & Velmala, W. 2010: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2009 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 14: 6–16](#).
- Lehikoinen, A., Aalto, T., Nikander, P. J., Normaja, J., Rauste, V., Soilevaara, K. & Velmala, W. 2011: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2010 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 15: 86–99](#).

- Leikola, A., Lokki, J., Stjernberg, T. & Ulfvens, J. 1996: Magnus von Wright. Dagbok 1824–1834. Helsinki.
- Leikola, A., Lokki, J. & Stjernberg, T. 2003: von Wright -veljesten linnut. Helsinki.
- Lindblad, O. 1902: Lintuhavainnot Keski-Savosta, Kuhmoniementä, Venäjän Karjalan pohjoisosista ja Etelä-Varangista. Käsikirjoitus. Palménin arkisto (HY).
- Lindholm, A. 1990: Kenttäkerttunen *Acrocephalus agricola* ensi kertaa Pohjois-Savossa. – [Siivekäs 11\(1\): 25–28](#).
- Lindholm, A., Aalto, T., Normaja, J. & Rauste, V. 2006: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2005 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 10\(2005\): 53–62](#).
- Lindholm, A., Aalto, T., Normaja, J., Rauste, V. & Velmala, W. 2007: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2006 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 11\(2006\): 80–91](#).
- Lindroos, T. 1979: Lintuhavainnot Varkauden seudulta v. 1966–1977. – [Lintumies 14\(4\): 177–179](#).
- Lindroos, T. 1997: Rariteettikomitean hyväksymät havainnot vuodelta 1996. – [Linnut 32\(6\): 18–30](#).
- Lindroos, T. & Luoto, H. 1999: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1998 harvinaisuushavainnot. – *Linnut* 34(4): 26–39.
- Loivaranta, P. 1998: Suomen lintujen ensihavainnot. – *Bongari* 12: 88–101.
- Luoto, H., Aalto, T., Lindholm, A., Nikander, P. J., Normaja, J., Soilevaara, K. & Rauste, V. 2004: Rariteettikomitean hyväksytyt vuoden 2003 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 8\(2003\): 33–48](#).
- Luoto, H., Aalto, T., Lindholm, A., Numminen, T. & Rauste, V. 2002: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2001 harvinaisuushavainnot. – [Linnut vuosikirja 6\(2001\): 46–62](#).
- Lyytikäinen, A. 1971: Merisirri nähty Kuopiossa. – *Savon Luonto* 3(4): 6–7.
- Lähdesmäki, A. 2015: Ruskouunilintu piileksi Varkaudessa. – [Siivekäs 36\(64\): 36](#).
- Mela, A. J. 1882. [Suomen luurankoiset](#). Helsinki.
- Mela, A. J. 1903a: Pohjankiisla. – [Luonnon Ystävä 7: 37–45](#).
- Mela, A. J. 1903b: *Locustella naevia* vel *L. fluviatilis*, sirkkakerttu on esiintynyt Kuopiossa. – [Meddelanden af Societas pro Fauna et Flora Fennica 30: 5–6](#).
- Merikallio, E. 1922: Lintutietoja Maaningalta. Kerännyt O. Kyyhkynen. – [Luonnon Ystävä 26: 98–99](#).

- Mikkola, K. 1978: RK:n hyväksymät vuoden 1977 harvinaisuushavainnot. – [Lintumies 13\(4\): 133–140](#).
- Mikkola, K. 1979: RK:n hyväksymät harvinaisuushavainnot vuoteen 1975 asti. – [Lintumies 14\(3\): 124–136](#).
- Mikkola, K. 1981: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1980 harvinaisuushavainnot. – [Lintumies 16\(4\):159–167](#).
- Mikkola, K. 1982: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1981 harvinaisuushavainnot. – [Lintumies 17\(4\): 161–174](#).
- Moberg, A. 1860: Klimatologiska iakttagelser i Finland. Första delen. År 1846–1855. I. Naturhistoriska anteckningar. – [Bidrag till Finlands Naturkännedom 7: 251–347](#).
- Moberg, A. 1894: Fenologiska iakttagelser i Finland åren 1750–1845. Flyttfoglar. – [Bidrag till kännedom af Finlands natur och folk. Vihko 55, ss. IX, 108–147](#).
- Nederström, P. 1933a: Harmaahaikara (*Ardea cinerea* L.) Pohjois-Savossa. – [Luonnon Ystävä 37\(2\): 65–66](#).
- Nederström, P. 1933b: Kattohaikara (*Ciconia ciconia* (L.)) Pohjois-Savossa. – [Luonnon Ystävä 37\(2\): 66](#).
- Nikander, P. J. & Lindroos, T. 1995: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1994 harvinaisuushavainnot. – [Linnut 30\(6\): 9–18](#).
- Nikander, P. J., Lindroos, T. & Numminen, T. 1994: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1993 harvinaisuushavainnot. – [Linnut 29\(6\): 9–19](#).
- Nikander, P. J., Lindroos, T. & Numminen, T. 1996: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1995 harvinaisuushavainnot. – [Linnut 31\(6\): 5–11](#).
- Paatela, J. & Kaila, L. 1960: On the expansion of Blyth's Reed Warbler (*Acrocephalus dumetorum*) into Finland. – [Ornis Fennica 37: 1–12](#).
- Palmén, J. A. 1902: Letris pomatorhinus från Salahmi. – [Meddelanden af Societas pro Fauna et Flora Fennica 28: 31](#).
- Pikkarainen, A. 2024: Juankoski, here I come. – [Linnut 59: 6–8](#).
- Poutanen, J. 1999: Pohjois-Savon ensimmäiset viiksitimalit yllättivät Maaningan Patalahdella. – [Siivekäs 20\(1\): 6–7](#).
- Pynnönen, J. 1990: Pohjois-Savon talvilinnut 1800–1985/86. – [Siivekäs 11\(2\): 65–75](#).
- Pynnönen, P. 1994: Palsasirri Siilinjärvellä 23.–25.7.1992. – [Siivekäs 15\(1–2\): 34–35](#).
- Reinikainen, A. 1935: Lintuhavaintoja Pohjois-Savosta (Sb). – [Ornis Fennica 12: 81–83](#).

- Reinikainen, A. 1943: Rastaskerttu Pohjois-Savosta. – Luonnon Ystävä 47: 22.
- Reinikainen, A. 1958: Rantakurvi Kiuruvedellä. – Ornis Fennica 35: 41–42.
- Renvall, P. 2004: Pikkukiljuketka ensi kertaa Pohjois-Savossa. – [Siivekäs 25\(53\): 32–33](#).
- Renvall, P. 2006: Harvinaisuudet 2002–2005. – [Siivekäs 27\(55\): 30–39](#).
- Renvall, P. 2007: Lintuharvinaisuudet 2006. – [Siivekäs 28\(56\): 25–28](#).
- Renvall, P., Kelo, M. & Väätäinen, J. 2016: Katsaus vuoden 2016 harvinaisuuksiin. – [Siivekäs 37\(65\): 4–8](#).
- Rissanen, E. 2001: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1998. – [Siivekäs 22\(50\): 4–15](#).
- Rissanen, E. 2002: Pohjois-Savon harvinaisuudet 1999–2001. – [Siivekäs 23\(51\): 16–24](#).
- Rissanen, E. 2011: Harvinaisuudet 2009. – [Siivekäs 32\(60\): 37–39](#).
- Rissanen, E. 2015: Arotasku lisäsalmissa. – [Siivekäs 36\(64\): 36](#).
- Rissanen, E. & Kelo, M. 2022: Vuoden 2022 lintuharvinaisuudet. – [Siivekäs 43\(71\): 28–35](#).
- Rissanen, E. & Kelo, M. 2024: Vuoden 2023 lintuharvinaisuudet. – [Siivekäs 44\(72\): 18–22](#).
- Rissanen, E., Kelo, M. & Väätäinen, J. 2020: Katsaus vuoden 2020 harvinaisuuksiin. – [Siivekäs 41\(69\): 30–33](#).
- Rissanen, E., Rytönen, M., Kelo, M., Renvall, P. & Väätäinen, J. 2012: Harvinaisuudet 2010. – [Siivekäs 33\(61\): 33–36](#).
- Ruokolainen, K. 1994: Pohjois-Savon talvilintulaskennat 1956/57–1992/93 – tuloksia 13800 kilometritältä. – [Siivekäs 15\(1–2\): 4–17](#).
- Ruokolainen, K. 1996: Julius von Wrightin luettelo Savossa esiintyvistä lintulajeista vuodelta 1848. – [Siivekäs 17\(2\): 22–26](#).
- Ruokolainen, K. 1998: Amerikanhaapana ensi kertaa Pohjois-Savossa. – [Siivekäs 19\(1\): 31](#).
- Ruokolainen, K. 1999: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1996. – [Siivekäs 20\(1\): 8–21](#).
- Ruokolainen, K. & Kauppinen, J. (toim.) 1999: Kuopion ja Pohjois-Savon linnusto. Lievestuore.
- Ruokolainen, K. & Lindholm, A. 1998: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1995. – [Siivekäs 19\(1\): 5–19](#).

- Rytkönen, M. 2014: Pohjois-Savon lintuharvinaisuudet 2013–2014. – [Siivekäs 35\(63\): 11-15](#).
- Rytkönen, M. 2015: Pohjois-Savon lintuharvinaisuudet 2015. – [Siivekäs 36\(64\): 8–11](#).
- Räsänen, T. 1965: Lintuhavaintoja Kuopion Luonnonystävien Yhdistyksen kokousoyötkirjoista. – *Luonnon Tutkija* 69: 36.
- Sadelin, P. U. 1810: *Fauna Fennica Sive Enumeratio Animalium Quae Alit Terra Finlandie Insulaeque Ei Adjacentes. Pro Gradu Philosophico Aboe.*
- Savander, C. 1871: Förteckningar öfver Kuopiotraktens Hönsfoglar, Vadare och Simfoglar. Käsikirjoitus. Palménin arkisto (HY).
- Savolainen, E. 1986: Nokiliitäjä harhautui Suomeen. – [Siivekäs 7\(1\): 25–26](#).
- Savolainen, E. & Kuivanen, T. 1987: Ensimmäinen suulahavainto Pohjois-Savosta. – [Siivekäs 8\(1\): 37](#).
- Sievers, R. 1878: Upupa epops skjutits i Maaninka. – [Meddelanden af Societas pro Fauna et Flora Fennica 3: 171](#).
- Siikström, K. 2016: Piharengastuksen helmiä, uunilinnut syksyllä 2016. – [Siivekäs 37\(65\): 7](#).
- Skarén, U. 1973: Lintuhavaintoja Iisalmesta. – *Savon Luonto* 5: 15–16.
- Skarén, U. 2001: Pohjois-Savolle uusi lintulaji, ruokki. – [Iisalmen Luontouutiset 2001: 8](#).
- Solonen, T. 1985: Suomen linnusto. Helsinki.
- Sovinen, M. & Sovinen, P. 1946: Mustatiira Siilinjärvellä. – *Luonnon Ystävä* 50: 124.
- Sovinen, M. 1952a: The Red-flanked Bluetail, *Tarsiger cyanurus* (Pall.), spreading into Finland. – [Ornis Fennica 29: 27–35](#).
- Sovinen, M. 1952b: Sinipyrstö leviää maahamme. – *Luonnon Tutkija* 56: 85–89.
- Ståhlberg, B. 1911: Kuopion museon eläintieteellisen osaston opas, luurankoiset eläimet. – Luonnonystävien Yhdistyksen julkaisu II.
- Suomalainen, E. W. 1901: Pieniä tietoja linnuista Kuopion seuduilla talvella 1900–1. – [Luonnon Ystävä 5: 40](#).
- Suomalainen, E. W. 1903: Lunki Iisalmessa. – [Luonnon Ystävä 7: 29](#).
- Suomalainen, E. W. 1907: Phalaropus fulicarius L. ja Coracias garrula L. – [Meddelanden af Societas Fauna et Flora Fennica 33: 3](#).

Suomalainen, E. W. 1908a: Kallaveden seudun linnusto. Topografinen tutkielma. – [Acta Societatis pro Fauna et Flora Fennica 31\(5\): 1–150](#).

Suomalainen, E. W. 1908b: Sepelhanhi ammuttu Riistavedellä. – [Luonnon Ystävä 12: 229](#).

Suomalainen, E. W. 1908c: Punakottarainen (*Pastor roseus* L.). – [Luonnon Ystävä 12: 211–212](#).

Suomalainen, E. W. 1922: Keltahempponen (*Serinus serinus* L., *Serinus hortulanus* Koch), Suomelle uusi lintulaji. – [Luonnon Ystävä 26: 35–36](#).

Toivanen, T., Huhtinen, H., Kuitunen, K., Lampila, P., Lehikoinen, P., Pirhonen, J., Vastamäki, J. & Väisänen, R.:2023: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2022 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 27\(2022\): 94–109](#).

Ukkonen, M. 1986: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1985. – [Siivekäs 7\(2\): 42–55](#).

Ukkonen, M. 1989: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1998. – [Siivekäs 10\(1-2\):2–19](#).

Ukkonen, M. 1991a: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1990. – [Siivekäs 12\(2\): 46–63](#).

Ukkonen, M. 1991b: Sitruunavästäräkki ensi kertaa Pohjois-Savossa. – [Siivekäs 12\(1\): 32–34](#).

Ukkonen, M. 1992: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1991. – [Siivekäs 13\(2\): 42–56](#).

Ukkonen, M. 1995: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1993. – [Siivekäs 16\(1\): 4–22](#).

Ukkonen, M. 1996: Pohjois-Savon linnuston faunistinen katsaus 1994. – [Siivekäs 17\(1\): 4–22](#).

Ukkonen, M. 1998: Viirusirkkalintu ensi kertaa Pohjois-Savossa. – [Siivekäs 19\(2\): 15](#).

Ukkonen, M. 1999: Viiksitimalin ensitirskaukset Pohjois-Savossa. – [Siivekäs 20\(1\): 5–7](#).

Ukkonen, M. 2003: Eskimosirri ensi kertaa Pohjois-Savossa. – [Siivekäs 24\(52\): 23–25](#).

Vikberg, P. & Moilanen, P. 1985: Kanadanhanhen tarhaus- ja istutushistoria Suomessa. – *Suomen Riista* 32: 50-56.

Väisänen, R., Huhtinen, H., Lampila, P., Lehikoinen, A., Lehikoinen, P., Normaja, J. & Velmala, W. 2016: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2015 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 2015: 86–101](#).

- Väisänen, R., Huhtinen, H., Kuitunen, K., Lampila, P., Lehtikoinen, A., Lehtikoinen, P. & Velmala, W. 2018: [Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2017 harvinaisuushavainnot. – Linnut-vuosikirja 2017: 92–107.](#)
- Väisänen, R., Huhtinen, H., Kuitunen, K., Lampila, P., Lehtikoinen, A., Lehtikoinen, P. & Velmala, W. 2019: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2018 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 2018: 110–125.](#)
- Väisänen, R., Huhtinen, H., Kuitunen, K., Lampila, P., Lehtikoinen, A., Lehtikoinen, P. & Velmala, W. 2020: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2019 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 2019: 106–121.](#)
- Väisänen, R., Huhtinen, H., Kuitunen, K., Lampila, P., Lehtikoinen, A., Lehtikoinen, P., Toivanen, T. & Velmala, W. 2021: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2020 harvinaisuushavainnot. – [Linnut-vuosikirja 2020: 104–119.](#)
- Välikangas, I. 1930: Eine *Rissa t. tridactyla* (L.) Invasion nach Finnland in März 1927 nebst einigen Bemerkungen über das frühere Auftreten dieser Art und ihre Zugverhältnisse. – [Annales Zoologici Societatis Zoologicae-Botanicae Fennicae Vanamo 10\(3\): 227–267.](#)
- Väätäinen, J., Kelo, M. & Renvall, P. 2018: Katsaus vuoden 2018 harvinaisuuksiin. – [Siivekäs 39\(67\): 32–35.](#)
- Warén, E. J. 1881: Iakttagelser on Däggdjur och Foglar i Suonenjoki och Viitasaari samt Valkeala socknar. – [Meddelanden af Societas pro Fauna et Flora Fennica 7: 111–126.](#)
- Warén E. 1883: Sothönan (*Fulica atra*) blifvit skjuten i Suonenjoki. – [Meddelanden af Societas pro Fauna et Flora Fennica 9: 124.](#)
- von Wright, J. 1848a: Förteckning öfver de i Savolaks veterligen förekommande foglar. Käsikirjoitus. Palménin arkisto (HY).
- von Wright, J. 1848b: Emberiza pusilla skjuten. – [Finlands Allmänna Tidning 11.4.1848: 3.](#)
- von Wright, J. 1857a: Kuopiotraktens fogelfauna. – [Bidrag till Finlands Naturkännedom 2: 1–52, 131.](#)
- von Wright, J. 1857b: Anteckning öfver flyttfoglarnas ankomst om våren till omgifningarne af Rautalampi kyrka 1845–1849. – [Bidrag till Finlands Naturkännedom 2: 121–123.](#)
- von Wright, J. 1857c: Foglar i Finland (särsk. kring Kuopio). – [Öfversigt af Kongliga Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar 14: 41–44.](#)
- von Wright, M. 1824–68: Magnus von Wright Dagbok 1824–1868. Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland nr 600: Del 1–5. Helsingfors 1996–2004. Mukana myös päiväkirjan liitteet.
- von Wright, M. 1827: Flyttfoglarnas ankomst till Haminanlax gård i Kuopio Socken. – [Kongliga Vetenskaps-Akademiens handlingar för år 1826, s. 297–298.](#)

von Wright, M. 1857: Anteckning öfver flyttfåglarnas ankomst till Haminanlax i Kuopio socken 1848. – [Bidrag tii Finlands Naturkännedom 2: 125–126.](#)

von Wright, M. 1859: Finlands foglar, hufvudsakligen till deras drägter. – [Bidrag till Finlands Naturkännedom 5: 1–315.](#)

von Wright, M. & Palmén, J. A. 1873: Finlands foglar. Senare afdelningen. – [Bidrag till kännedom af Finlands Natur och Folk utgifna af Finska Vetenskaps Societeten 22: 1–682.](#)

von Wright, W. 1828: Åtskilliga Flyttfoglarnas ankomst till Haminanlax gård i Kuopio socken, anmärkt år 1827. – [Kongliga Vetenskaps-Academiens handlingar för år 1827, s. 204–206.](#)

von Wright, W. & F. 1828–89: Wilhelm & Ferdinand von Wright Dagböcker 1828–1856 och 1858–1889. Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland nr 600: Del 6. Helsingfors 2008. Mukana myös päiväkirjojen liitteet.